

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«28» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ВЛАДА І ВПЛИВ У БІЗНЕСІ

Вибіркова

Освітньо-професійна програма	Менеджмент організацій і адміністрування
Спеціальність	D3 Менеджмент
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	Економічний факультет
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Влада і вплив у бізнесі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» галузь знань D «Управління, адміністрування та право» спеціальність D3 «Менеджмент», 2025 рік.

Розробник:

Карп О.Д., асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Карп О.Д., асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Зоя ГАЛУШКА

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради

Ірина НИКИФОРАК

Метою навчальної дисципліни «Влада і вплив у бізнесі» є формування у студентів системних знань про природу влади, її форми, механізми та інструменти реалізації у бізнес-середовищі, а також розвиток практичних навичок ефективного використання впливу, лідерства і комунікації для досягнення стратегічних цілей організації.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Влада і вплив у бізнесі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» підготовки бакалаврів спеціальності D3 Менеджмент галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Пререквізитами для вивчення дисципліни є «Економічна теорія», «Етика та бізнес культура», «Історія менеджменту».

Основними результатами вивчення курсу є формування у студентів здатності розуміти сутність та форми прояву влади у бізнесі, навичок аналізу владних відносин і впливу в організаційних структурах, уміння застосовувати інструменти переконання, комунікації та лідерства, здатності етично реалізовувати вплив у професійній діяльності, навичок ухвалення ефективних управлінських рішень, що враховують баланс влади, довіри й корпоративної культури. В умовах сучасного бізнес-середовища, де людський фактор і соціальні взаємодії відіграють вирішальну роль, уміння застосовувати владу та вплив етично і стратегічно є ключовою компетенцією менеджера. Вивчення дисципліни «Влада і вплив у бізнесі» забезпечує студентів знаннями та інструментами, необхідними для ефективного лідерства, управління персоналом, побудови корпоративної довіри й репутаційного капіталу організації.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D3 Менеджмент (освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері менеджменту, що характеризуються комплексністю, невизначеністю умов і потребують застосування теорій та методів соціальних, поведінкових і управлінських наук.

Загальні та фахові компетентності.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації і структуру владних відносин

СК 2. Здатність аналізувати вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на систему влади й лідерства.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації у процесі впливу та управління.

СК 12. Здатність аналізувати міжособистісні та управлінські конфлікти, формувати обґрунтовані рішення на основі балансу влади, довіри і відповідальності.

Результати навчання

ПРН 4. Демонструвати навички ідентифікації джерел влади та обґрунтування управлінських рішень з урахуванням впливових чинників.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, аналізу інформації про владні відносини в організаціях і використання її для формування стратегій впливу.

ПРН 11. Демонструвати навички ефективного комунікації, переконання та управління владними ситуаціями у бізнесі.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Влада і вплив у бізнесі»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин							Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	III	VI	4,0	120	30	30	-	-	60	-	залік	
Заочна	III	VI	4,0	120	8	4	-	-	108	-	залік	

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади бізнес культури													
Тема 1. Предмет, завдання та зміст дисципліни «Влада і вплив у бізнесі»	10	2	2			6	12	2					10
Тема 2. Форми та джерела влади в організації.	10	2	2			6	12	2					10
Тема 3. Лідерство як форма реалізації влади.	16	4	4			6	12	2					10
Тема 4. Влада і комунікація.	14	4	4			6	12		2				10
Тема 5. Етика влади і межі впливу.	10	2	2			6	12						12
Разом за ЗМ1	60	14	14			30	60	6	2				52
Змістовий модуль 2. Ключові фактори впливу в бізнесі													
Тема 6. Влада і конфлікти в організації.	13	4	4			6	12						12
Тема 7. Переговори як інструмент впливу.	13	4	4			6	12	2					10

Тема 8. Психологічні аспекти впливу.	10	2	2			6	12					12
Тема 9. Влада у команді та корпоративній культурі.	14	4	4			6	12		2			10

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 10. Сучасні тенденції влади у бізнесі.	10	2	2			6	12					12
Разом за ЗМ 2	60	16	16			30	60	2	2			56
Усього годин	120	30	30			60	120	8	4			108

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Предмет, завдання та зміст дисципліни «Влада і вплив у бізнесі» 1. Поняття влади, впливу та авторитету. 2. Влада як соціально-психологічне явище в організації. 3. Роль влади у процесі управління та прийняття рішень. 4. Влада, довіра та відповідальність як взаємопов'язані елементи бізнес-культури
2.	Тема 2. Форми та джерела влади в організації. 1. Класифікація форм влади: формальна, неформальна, експертна, референтна, примусова, винагородна. 2. Джерела влади: посада, компетенція, інформація, харизма, мережі впливу. 3. Баланс влади між керівником і підлеглими. 4. Влада в системі корпоративного управління.
3.	Тема 3. Лідерство як форма реалізації влади. (3.1.) 1. Відмінності між поняттями «влада» і «лідерство». 2. Теорії лідерства (традиційні, поведінкові, ситуаційні, сучасні).
4.	Тема 3. Лідерство як форма реалізації влади. (3.2.) 1. Харизматичне, трансформаційне та транзакційне лідерство. 2. Роль особистості керівника у формуванні культури довіри та впливу.
5.	Тема 4. Влада і комунікація. (4.1) 1. Комунікація як основа реалізації влади. 2. Мовна, невербальна та символічна влада.

6.	<p>Тема 4. Влада і комунікація. (4.2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Влада інформації та комунікаційні бар'єри. 2. Емоційний інтелект як інструмент впливу.
7.	<p>Тема 5. Етика влади і межі впливу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні принципи у застосуванні влади. 2. Маніпуляції, психологічний тиск і їх наслідки. 3. Межі впливу: влада, авторитет і зловживання. 4. Відповідальне та прозоре лідерство в сучасному бізнесі.
8.	<p>Тема 6. Влада і конфлікти в організації. (6.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конфлікт як форма зіткнення владних інтересів. 2. Влада як джерело та засіб подолання конфліктів.
9.	<p>Тема 6. Влада і конфлікти в організації. (6.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Типи конфліктів і стратегії поведінки керівника. 2. Використання влади в процесі медіації та переговорів.
10.	<p>Тема 7. Переговори як інструмент впливу. (7.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Природа переговорів і типи переговорних процесів. 2. Техніки переконання, аргументації та впливу.
11.	<p>Тема 7. Переговори як інструмент впливу. (7.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланс влади в переговорах. 2. Побудова стратегій "win-win" у ділових відносинах.
12.	<p>Тема 8. Психологічні аспекти впливу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні механізми влади: переконання, навіювання, наслідування. 2. Феномени підпорядкування й авторитету. 3. Психологічні ігри в менеджменті (за Е. Берном). 4. Методи захисту від маніпулятивного впливу.
13.	<p>Тема 9. Влада у команді та корпоративній культурі. (9.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Влада у формальних і неформальних групах. 2. Роль неформальних лідерів у бізнес-команді.
14.	<p>Тема 9. Влада у команді та корпоративній культурі. (9.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративна культура як система розподілу влади. 2. Побудова довіри, мотивації та впливу в команді.
15.	<p>Тема 10. Сучасні тенденції влади у бізнесі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Влада у цифрових організаціях: вплив технологій, даних і соціальних мереж. 2. Репутаційна влада та особистий бренд керівника. 3. Демократизація управління: горизонтальні команди й мережеві структури. 4. Еволюція влади в умовах глобалізації та сталого розвитку.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	<p align="center">Тема 1. Предмет, завдання та зміст дисципліни «Вплив та влада у бізнесі».</p> <ol style="list-style-type: none"> Обговорення прикладів прояву влади у реальних бізнес-ситуаціях. Визначення поняття «влада» і «вплив»: подібності та відмінності. Аналіз ролі влади у процесі управління. Дискусія: «Чи можна ефективно керувати без влади?» Вправа: побудова «піраміди влади» у типовій компанії.
2	<p align="center">Тема 2. Форми та джерела влади в організації.</p> <ol style="list-style-type: none"> Аналіз кейсів: визначення типів влади у взаємодії керівник–підлеглий. Визначення власних джерел влади: тест самооцінки впливу. Порівняння формальної та неформальної влади. Практикум: створення карти владних відносин у команді. Обговорення балансу влади між рівнями управління.
3	<p align="center">Тема 3. Лідерство як форма реалізації влади. (3.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> Дискусія: «Чи кожен лідер має владу, і чи кожен, хто має владу — лідер?» Аналіз типів лідерства на прикладі відомих управлінців.
4	<p align="center">Тема 3. Лідерство як форма реалізації влади. (3.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> Роль харизми у формуванні впливу. Вправа: «Мій стиль лідерства» (діагностичний тест). Обговорення: як побудувати авторитет без примусу.
5	<p align="center">Тема 4. Влада і комунікація. (4.1)</p> <ol style="list-style-type: none"> Аналіз комунікаційних каналів впливу. Вправи з невербальної комунікації та її впливу на підлеглих.
6	<p align="center">Тема 4. Влада і комунікація. (4.2)</p> <ol style="list-style-type: none"> Роль емоційного інтелекту у процесі переконання. Розбір ситуацій: маніпуляції у діловому спілкуванні. Дебати: «Інформація — це влада».

7	<p style="text-align: center;">Тема 5. Етика влади і межі впливу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз моральних дилем застосування влади (кейси). 2. Відмінність між впливом і маніпуляцією. 3. Групове обговорення: «Чи має керівник право на маніпуляцію?» 4. Оцінка етичних ризиків у застосуванні влади. 5. Розробка кодексу етичного впливу керівника.
8	<p style="text-align: center;">Тема 6. Влада і конфлікти в організації. (6.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідентифікація типів конфліктів у колективах. 2. Роль влади у виникненні та вирішенні конфліктів.
9	<p style="text-align: center;">Тема 6. Влада і конфлікти в організації. (6.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделювання переговорів між сторонами з різним рівнем влади. 2. Аналіз реального кейсу: конфлікт між топменеджером і підлеглими. 3. Тест: «Мій стиль поведінки у конфлікті» (за Томасом).
10	<p style="text-align: center;">Тема 7. Переговори як інструмент впливу. (7.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розбір відео- або реальних кейсів ділових переговорів. 2. Визначення ролі влади у переговорах. 3. Вправа: підготовка стратегії переговорів (індивідуальні ролі).
11	<p style="text-align: center;">Тема 7. Переговори як інструмент впливу. (7.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Практикум: відпрацювання технік переконання та аргументації. 5. Аналіз стратегій win-win у бізнес-відносинах.
12	<p style="text-align: center;">Тема 8. Психологічні аспекти впливу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестування: «Мій стиль впливу на інших». 2. Розбір психологічних механізмів підпорядкування (експерименти Мілграма, Аша). 3. Роль самопрезентації та іміджу у побудові впливу. 4. Практикум: «Як протидіяти маніпуляціям». 5. Обговорення: вплив емоцій і переконань на рішення в бізнесі.
13	<p style="text-align: center;">Тема 9. Влада у команді та корпоративній культурі. (9.1.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення ролей у команді (тест Белбіна). 2. Вправа: «Карта неформальних лідерів у колективі».
14	<p style="text-align: center;">Тема 9. Влада у команді та корпоративній культурі. (9.2.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз впливу корпоративних цінностей на владні відносини. 2. Обговорення: «Довіра як основа влади». 3. Розробка правил командної взаємодії для зменшення владного тиску.

15	<p align="center">Тема 10. Сучасні тенденції влади у бізнесі</p> <p>1. Аналіз влади у цифрових організаціях (Google, Meta, Netflix). 2. Дискусія: «Соціальні мережі як нова форма влади». 3. Роль репутації та персонального бренду у бізнес-впливі. 4. Вправа: створення “портфеля впливу” сучасного лідера. 5. Кейс: горизонтальне управління та самокеровані команди.</p>

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	<p>Тема 1. Предмет, завдання та зміст дисципліни «Влада і вплив у бізнесі». Завдання: опрацювати питання: 1. Влада як ключовий елемент управління організацією. 2. Взаємозв'язок понять «влада», «вплив» і «авторитет». 3. Місце влади у структурі сучасного менеджменту.</p>	6	10
2	<p>Тема 2. Форми та джерела влади в організації. Завдання: опрацювати питання: 1. Класифікація форм влади та особливості їх прояву в бізнесі. 2. Джерела влади та їх роль у формуванні управлінських відносин. 3. Визначення співвідношення між формальною і неформальною владою.</p>	6	10
3	<p>Тема 3. Лідерство як форма реалізації влади. Завдання: опрацювати питання: 1. Основні теорії та підходи до вивчення лідерства. 2. Харизматичне, трансформаційне і транзакційне лідерство — відмінності та приклади. 3. Особисті якості лідера як чинник ефективного впливу.</p>	6	10
4	<p>Тема 4. Влада і комунікація. Завдання: опрацювати питання: 1. Взаємозв'язок між владою і комунікацією в організації. 2. Роль емоційного інтелекту у впливі та переконанні.</p>	6	10

	3. Влада інформації: як комунікація формує авторитет керівника.		
5	Тема 5. Етика влади і межі впливу. Завдання: опрацювати питання: 1. Етичні принципи у використанні влади та впливу. 2. Відмінності між переконанням, маніпуляцією та примусом. 3. Відповідальне лідерство: як уникнути зловживання владою.	6	12
6	Тема 6. Влада і конфлікти в організації. Завдання: опрацювати питання: 1. Влада як причина та інструмент подолання конфліктів. 2. Стратегії поведінки у владних конфліктах. 3. Роль керівника як медіатора у вирішенні суперечок.	6	12
7	Тема 7. Переговори як інструмент впливу. Завдання: опрацювати питання: 1. Основні етапи переговорного процесу. 2. Влада у переговорах: тактики, позиції, баланси. 3. Прийоми переконання і досягнення ефекту «win-win».	6	10
8	Тема 8. Психологічні аспекти впливу. Завдання: опрацювати питання: 1. Психологічні механізми влади: переконання, навіювання, наслідування. 2. Психологічні пастки підпорядкування (експерименти Мілграма, Аша). 3. Методи протидії маніпуляціям у професійному середовищі.	6	12
9	Тема 9. Влада у команді та корпоративній культурі. Завдання: опрацювати питання: 1. Неформальна влада і роль неформальних лідерів у команді. 2. Взаємозв'язок корпоративної культури та владної структури. 3. Побудова довіри як інструмент ефективного впливу.	6	10
10	Тема 10. Сучасні тенденції влади у бізнесі. Завдання: опрацювати питання: 1. Цифрова влада: як технології змінюють управління. 2. Персональний бренд і репутаційний вплив у сучасному бізнесі. 3. Горизонтальні структури та демократичне управління в компаніях нового покоління.	6	12

Самостійна робота студентів з дисципліни «Влада і вплив у бізнесі» спрямована на засвоєння, узагальнення і закріплення знань. Вона включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів, підготовку до практичних занять, підготовку питань, які виносились на самостійне вивчення, створення презентацій завдань до відповідних тем дисципліни.

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Влада і вплив у бізнесі»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні концепції та принципи управління з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з аналізу реальних економічних ситуацій, підприємств та організацій, що сприяють розвитку навичок командної роботи та співпраці та навчають застосувати отримані знання у практичних ситуаціях. Студенти можуть працювати як індивідуально, так і у командах, аналізувати реальні випадки і розробляти стратегії для рішення конкретних проблем.

3. Кейс-студії - детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають ситуаційного мислення та прийняття рішень. Викладач використовує кейси з різних галузей бізнесу, де студентам слід дати відповіді на питання до кейсу та/або виконати відповідні завдання.

4. Використання таких технологій, як онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні бізнес-курси, що сприяють підтримці навчання. Вони дозволяють студентам мати доступ до матеріалів у будь-який час, виконувати завдання та поглиблювати свої знання.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- лекція-візуалізація;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;
- аналіз і рішення ситуативних професійних завдань (Case study);
- робота з тестами;
- робота в групах;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів. **Формами поточного контролю** є усна чи письмова (тестування, есе, фіксований виступ, наукова публікація з проблем ситуаційного управління) відповідь студента, презентація матеріалів самостійної роботи студента. **Формою підсумкового контролю** є залік, проведення якого здійснюється згідно графіку навчального процесу.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- захист бізнес-кейсів, проєктів;
- есе;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тестування;
- підсумковий контроль – залік

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими темами, здатності практичного використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання завдань самостійної роботи проводиться за такими критеріями:

- розуміння, глибина засвоєння теорії влади, лідерства та впливу в організаціях;
- здатність аналізувати джерела влади, стилі впливу та їхній вплив на поведінку працівників;
- ознайомлення з рекомендованою та сучасною літературою з тематики влади, лідерства та етики управління;
- уміння застосовувати теорію в аналізі реальних бізнес-ситуацій, конфліктів, переговорів, кейсів з корпоративної практики;
- здатність до критичного мислення, аргументації позиції, проведення самостійних висновків;
- уміння обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням балансу влади, впливу та довіри;
- логічність, структурованість і чіткість викладу власних міркувань під час дискусій, презентацій і письмових робіт.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка	Характеристики
A (90 – 100)	Всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни. Студент засвоїв теоретичні засади навчальної дисципліни, специфіку практичних і тестових завдань. Глибоко знає основну літературу, а також періодичні джерела та електронні ресурси. Ознайомився з додатковою літературою, рекомендованою програмою. Вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою. Системно інтерпретує програмний матеріал. Дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання. Демонструє навички творчого мислення.
B (80-89)	Студент показав повні та достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності. Успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без істотних зауважень.

C (70-79)	Студент опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також додаткову літературу. Засвоїв основні завдання і методи курсу. Вміє використовувати на практиці програмні завдання, розв'язувати тестові завдання. Проте, наявні певні неточності, помилки.
D (60-69)	Продемонстровано знання лише базового програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю. Програмний матеріал викладається ним непослідовно із суттєвими неточностями та помилками у формулюванні наукової термінології. Знання суміжних дисциплін та новітніх наукових даних з навчальної дисципліни є слабкими. Допускає неточності, помилки при розв'язанні задач і тестів.
E (50-59)	Недосконало і неповно дає відповіді на теоретичні питання дисципліни і розв'язує практичні завдання з суттєвими помилками, частково, але володіє необхідними знаннями для виправлення помилок під керівництвом викладача. Не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
FX (35-49)	Не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни. Допускає грубі помилки у відповідях. Не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки у їх виконанні.
F (1-34)	Має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. Показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового контролю (залік) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	зараховано
Добре	B (80-89)	
	C (70-79)	
Задовільно	D (60-69)	
	E (50-59)	
Незадовільно	FX (35-49)	(не зараховано) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(не зараховано) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Що таке влада у бізнесі та які її основні риси?
2. У чому полягає відмінність між поняттями «влада» і «вплив»?
3. Як влада пов'язана з відповідальністю в управлінні?
4. Яку роль відіграє влада у процесі прийняття управлінських рішень?
5. Як проявляється влада у структурі сучасної організації?
6. Які існують основні форми влади в менеджменті?
7. У чому полягає різниця між формальною та неформальною владою?
8. Які є ключові джерела влади у бізнесі?
9. Як знання, інформація та харизма формують владний вплив?
10. Що таке баланс влади і чому він важливий для ефективного управління?
11. У чому полягає зв'язок між лідерством і владою?
12. Які теорії лідерства пояснюють механізм впливу керівника на підлеглих?
13. Які відмінності між харизматичним, трансформаційним і транзакційним лідерством?
14. Як формується авторитет лідера у колективі?
15. Які риси особистості сприяють ефективному лідерському впливу?
16. Як комунікація впливає на розподіл влади в організації?
17. Які типи комунікацій найбільше впливають на підлеглих?
18. Як невербальна комунікація підсилює або послаблює владу керівника?
19. У чому полягає влада інформації?
20. Яку роль відіграє емоційний інтелект у процесі впливу?
21. Які моральні принципи мають регулювати використання влади в бізнесі?
22. У чому полягає різниця між впливом, переконанням і маніпуляцією?
23. Які наслідки може мати зловживання владою?
24. Як запобігти неетичним формам впливу на підлеглих?
25. Що таке «відповідальне лідерство» і як воно проявляється?
26. Як владні відносини впливають на виникнення конфліктів?
27. Які типи конфліктів найчастіше виникають через боротьбу за владу?

28. Які стратегії застосовують керівники для вирішення владних конфліктів?
29. У чому полягає роль влади у процесі медіації?
30. Як використати владу конструктивно для стабілізації колективу?
31. Яку роль відіграє влада у переговорах?
32. Які типи переговорів розрізняють у бізнесі?
33. Які техніки переконання найефективніші у переговорах?
34. Як створюється баланс влади між сторонами переговорів?
35. У чому полягає принцип «win-win» у переговорах?
36. Які основні психологічні механізми впливу існують у бізнесі?
37. У чому полягає феномен підпорядкування владі (експерименти Мілграма, Аша)?
38. Як формується психологічна залежність від влади?
39. Які методи самозахисту від маніпуляцій використовує професійний менеджер?
40. Як емоції та сприйняття впливають на ефективність впливу?
41. Як формуються неформальні владні структури в колективі?
42. Яку роль відіграють неформальні лідери у команді?
43. Як корпоративна культура впливає на розподіл влади?
44. У чому полягає взаємозв'язок між владою і довірою в команді?
45. Як побудувати ефективну систему взаємодії без авторитаризму?
46. Як змінюється природа влади в умовах цифрової економіки?
47. Що таке «влада репутації» і як вона впливає на бізнес?
48. Які особливості влади у горизонтальних (безієрархічних) командах?
49. Як соціальні мережі формують нові форми бізнес-впливу?
50. Які тенденції розвитку лідерства та влади у сучасних організаціях?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, що здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

В межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra» та ін. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів і отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Основна

1. Адизес І. Ідеальний керівник: Чому ним неможливо стати і що з цього виходить. – Харків: Фабула, 2020. – 384 с.
2. Мінцберг Г. Природа менеджменту. – К.: Наш Формат, 2018. – 312 с.
3. Кови С. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. Потужні інструменти розвитку особистості. – К.: КМ-Букс, 2021. – 416 с.
4. Роббінс С. П., Джадж Т. А. Організаційна поведінка: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 624 с.
5. Бендас Т. В. Психологія лідерства і влади: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2019. – 376 с.
6. Френч Дж., Рейвен Б. Основи соціальної влади. – Харків: Видавництво «Основа», 2017. – 268 с.

Додаткова

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Чому він може важити більше, ніж IQ. – Харків: Віват, 2020. – 480 с.
2. Чалдіні Р. Психологія впливу. – К.: Наш Формат, 2022. – 304 с.
3. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційне лідерство. Мистецтво керувати собою та іншими. – К.: КМ-Букс, 2023. – 368 с.
4. Юкль Г. Лідерство у організаціях. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 540 с.
5. Максвелл Дж. М. 21 незаперечний закон лідерства. – К.: КМ-Букс, 2019. – 320 с.
6. Кравчук Л., Шевчук В. Комунікаційна влада та механізми впливу у сучасному менеджменті. *Бізнес-інформ*. – 2022. – № 6. – С. 45–51.
7. Клімова С. Організаційна культура як механізм розподілу влади в організації. *Менеджмент і підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. – 2021. – № 3. – С. 112–118.
8. Тарасенко О. М. Етичні аспекти лідерства в системі сучасного бізнесу. *Економіка та суспільство*. – 2024. – № 68. – DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-84>.
9. Михайлюк В. Влада в організаціях: психологічні механізми і типологія впливу. *Бізнес-навігатор*. – 2024. – № 2 (75). – С. 305–310.
10. Кучеренко І. Переговори як інструмент впливу: тактики та психологічні прийоми. *Інтернаука. Економічні науки*. – 2023. – № 5. – URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2023/5/>.
11. Синик Й., Юрченко Г. Влада і довіра як фактори ефективності управління персоналом. *Економіка та суспільство*. – 2022. – № 46. – URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2014>.
12. Хоменко І. Психологічні аспекти маніпуляцій у бізнес-комунікації. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. – 2023. – № 4. – С. 124–132.
13. Ужва А. М. Управління людським капіталом у контексті лідерського впливу. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. – 2024. – Т. 9, № 2. – DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-38>.
14. Швець М. В. Влада у цифрову епоху: соціальні мережі як інструмент впливу. *Сучасні технології управління*. – 2024. – № 5. – С. 88–94.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.